

Tústocht

De Afsluitdijk is als het zwaard van Grutte Pier

Een lange, imposante sliert van 'zwarte parels' door de duinen in de Noordkop.

ARCHIEFFOTO PETER VAN AALST

Volgend jaar zomer monstertocht met ruim honderd 'zwarte parels' over Afsluitdijk

Duizend meter Fries paard

Marischka de Jager
m.de.jager@hollandmediacombinatie.nl

Hippolytushoef * Met een paar honderd Friese paarden de Afsluitdijk over. Een onhaalbaar plan? Initiatiefneemster Ysbrandia de Vries denkt van niet. „Het zal heel wat voeten in de aarde hebben, of hoeven op de dijk, maar dit gaat gewoon lukken.” Misschien is het idee wel ontstaan toen Ysbrandia de Vries als klein meisje regelmatig de Afsluitdijk over ging. Vanuit Bergen in Noord-Holland naar haar *beppe* in het Friese Witmarsum. Altijd spotte ze vanaf de achterbank wel een paar fietsters. En welke kant ze ook op fietsten, er was in haar beleving altijd tegenwind. Waarom gingen die mensen toch niet op een paard die ellenlange dijk over, verzuchtte het jonge paardenmeisje dan. Daar moet de kiem zijn gelegd voor het nog nooit eerder uitgevoerde idee om met zoveel mogelijk Friese paarden die dijk over te steken. „Ik loop nu al een paar jaar met dit plan rond”, zegt Ysbrandia de Vries vanuit het Zuid-Hollandse Rijnsburg, waar ze inmiddels woont. „Maar er was nooit een goede gelegenheid. In 2016 had je het WK en de Olympische Spelen, dat zou de aandacht te veel afleiden.” Toen ze contact had met het Koninklijk Friesch Paarden Stamboek (KFPS) bleek 2018 een uitgelezen moment om de tocht te volbrengen. „Dat jaar is Leeuwarden de culturele hoofdstad van Europa en in dat kader wordt er een theaterstuk met Friese paarden opgevoerd, De Stormruiter. Ter promotie daarvan zou het natuurlijk een geweldig spektakel zijn om met

Friese paarden op het strand bij Callantsoog.

ARCHIEFFOTO PETER VAN AALST

honderd of meer Friese paarden, in één lang lint de Afsluitdijk over te rijden.”

Thuis

In eerste instantie liep Ysbrandia nog met het idee rond om de 'Tústocht' met 2018 Friese paarden te volbrengen. „Maar dat heb ik al snel los gelaten. Dat is gewoon te veel.” Waarom ze de tocht Tústocht (thuisocht) noemt - overigens bewust zonder h, zoals het op z'n Fries wel zou moeten - kan Ysbrandia nader verklaren. „Het Friese paard is zo populair, ook internationaal. Ze komen dus overal vandaan. Met deze tocht lopen ze allemaal weer even naar 'huis'.” In de Kop van Noord-Holland is al meerdere malen een indrukwekkende strandrit gelopen met louter Friese paarden. Die tocht gaat van Callantsoog naar Huisduinen en de laatste keer deden daar zo'n vier-

honderd Friese paarden aan mee. „We hebben al contact gehad met de organisatie van die strandrit al is een tocht over de Afsluitdijk wel totaal anders dan over het strand en door de duinen. We wilden met de paarden graag over het gras óp de dijk lopen maar dat kon echt niet. De grasmat is een belangrijk onderdeel van de dijk, dat zou te veel kunnen beschadigen. Daarom willen we nu over het fietspad.” Er is inmiddels contact geweest met Rijkswaterstaat en deze staat niet onwelwillend tegenover het idee. „Maar je kan bijvoorbeeld niet uitwijken met je paard omdat er een snelweg naast loopt. Misschien moet je besluiten die dag een weghelft af te sluiten en de snelheid tijdelijk naar beneden te brengen. Mensen gaan toch al langzamer rijden als er zo'n stoet paarden over het fietspad loopt”, denkt De Vries.

Een tocht van zeker acht uur

Marischka de Jager

Hippolytushoef * Hoe lang doet een paard eigenlijk over de ongeveer 44 kilometer tussen Hippolytushoef en Kimsward? Uitgaand van een gemiddelde stapnelheid van ongeveer zes kilometer per uur, zal de tocht zo'n acht uur duren. Er worden meerdere pauzes ingelast waar ruiters en paarden kunnen eten en drinken. Op de Breezanddijk, midden op de Afsluitdijk, is een verplichte stop waar dertig minuten rust moet worden genomen. Om de Friese paarden te ontlasten zal waar mogelijk ook ge-

draafd worden. Stap is voor het Friese paard de meest zware gang. De organisatie wil 's ochtends tussen zeven en negen uur starten met de tocht. Vooral nog wordt als startpunt gedacht aan het onderkomen van de Wironruiters langs de N99. De aankomst in Kimsward is gepland tussen drie en vijf uur 's middags. Wanneer wordt uitgaan van een totaal van tweehonderd paarden die allemaal achter elkaar lopen, dan is de stoet duizend meter, oftewel één kilometer lang. Het duurt in stap tien minuten voordat deze stoet voorbij is.

Het imposante Friese stamboekpaard spreekt velen tot de verbeelding. Zwart, fier, sterk maar evengoed zwierig en uitermate geschikt voor tochten met zoveel paarden tegelijk. „Maar het wordt niet zomaar een buitenrit”, verzekert Ysbrandia de Vries. „Het is echt sport. Deelnemers moeten hun paard goed onder controle hebben en de conditie van het dier moet ook goed zijn. Er moet echt voor getraind worden, iedere dag. Anders ben je niet goed voorbereid.” Een ruiterbewijs is een vereiste, het paard moet minimaal vier jaar oud zijn (deelnemers minimaal zeventien jaar) en ingeschreven staan bij stamboekvereniging KFPS.

Twijfel

Op het eerste deel van de route, van Hippolytushoef tot aan het begin van de Afsluitdijk, zal door veterinaire begeleiders goed geke-

ken worden hoe de paarden en hun ruiters het doen. „Als er ook maar een beetje twijfel is, een dier loopt kreupel of reageert schichtig, dan wordt hij eruit gehaald.” Ook al ligt de datum voor het spektakel nog niet vast ('eind juli of eind augustus'), de aanmeldingen stromen binnen. „We zitten nu op 133 deelnemers, tweehonderd zou mooi zijn.” Bij aankomst in Kimsward moet er van alles te doen zijn. „Denk aan theater, een riddergevecht, een middeleeuwse markt, de aanwezigheid van *Grutte Pier*.” Die laatste was een twee meter lange Friese vrijheidsstrijder - geboren in Kimsward - met een even zolang zwaard. „De Afsluitdijk steekt als het zwaard van Grutte Pier Noord-Holland in”, lacht Ysbrandia. Meer op www.tustocht.nl. Er is ook een facebookgroep. Mailen kan naar info@tustocht.nl